

12.03.2018

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 9 март 2018 година, врз основа на примена жалба од Кабинетот на Министерот Роберт Поповски, ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет порталот „ДоказМ.мк со текстот насловен „Имало силувач у Влада, сега откриваме, се работи за Роберт Поповски, министерот за пропаганда, го прекрши Кодексот на новинарите во членовите 1, 4, 13 и 15.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 25 февруари 2018 година, Кабинетот на министерот Роберт Поповски поднесе жалба за текстот насловен „Имало силувач у влада, сега откриваме се работи за Роберт Поповски министерот за пропаганда, објавен на 8 февруари 2018 годинам на интернет порталот „ДоказМ.мк (www.dokaz.website).“

Во жалбата се наведува дека во текстот се изнесени невистинити информации кои се штетни за честа и угледот на Министерот и дека не може да стане збор за текст кој го штити јавниот интерес.

„Од целокупната содржина на текстот, апсолутно не може да стане збор за текст кој го штити јавниот интерес, а особено во поглед на моето работење како Министер. Етикетите дадени во текстот како „силувач“, „рекетар“... а притоа, ниту јавно, ниту судски сум обвинет за каква било злоупотреба укажува на единствена намера: повреда на мојата чест и углед по секоја цена“, посочува министерот Поповски во жалбата.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет порталот „ДоказМ.мк“ и побара уредничкиот колегиум да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Од „ДоказМ.мк“ одговорија на наводите на жалителот.

Велат дека се работи за јавен интерес, затоа што, според нив, се работело за обид за силување што претставувало јавен интерес и кривично дело.

„Почитуваниот Министер, кој го спомнавате најави тужба, значи изворот и доказите ги чувам за на суд и истите нема да ги објавувам јавно се до завршеток на судскиот случај, кој тој го најави. Околу тој случај имам и писмени искази, покрај на таткото на оштетената и на двајца други новинари, кои се сериозни во својата професија, посочуваат од ДоказМ.мк во својот одговор на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата во однос на содржината е **ОСНОВАНА** и дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1, 4, 13 и 15.

Член 1: „Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа

треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

Член 4: „Новинарот ќе го назначи изворот на информациите, но ако изворот бара да остане анонимен, новинарот ќе го заштити“.

Член 13: „Новинарот треба да прави разлика меѓу фактите и мислењата, меѓу веста и коментарот“.

Член 15: „Новинарот мора да ја негува културата на говорот и етиката. Неспоиво со новинарската професија е непримерната комуникација со јавноста“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 9 март, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Тие, најпрво, заклучија дека не можат и немаат право да ги утврдуваат фактите наведени во текстот. Нивна надлежност е единствено да ги утврдуваат етичките и професионалните стандарди во новинарскиот производ.

Комисијата утврди дека текстот произлегува од јавниот интерес, но дека авторот во текстот користи целосно непроверени и непотврдени информации, со кои лесно може да ја доведе јавноста во заблуда и да ја дезинформира. И покрај тоа што од ДоказМ.мк тврдат дека поседуваат цврсти докази, авторот во текстот не обезбедил минимум релевантни информации, особено кога некој е предмет на напад и критика, како што е во дадениот случај. Со тоа, интернет порталот го прекршил членот 1 од Кодексот на новинарите, во кој особено се издвојува следната реченица:

„Висок функционер на Владата, познат љубавник, пред две недели пробал да принуди на секс вработена службеничка. Сакал да практикува игри на доминација. Ама, неа не и се допаднала идејата да му се потчини. Ја се заканил со скорешен отказ“.

Постулат на новинарската професија е да се побара став од сите засегнати страни, особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања. Проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството, затоа новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора.

Според членот 1 од Кодексот на новинарите, меѓу другото, новинарот може да објави нешто за кое што нема доволно докази, а за кое има доволно индикатори дека е вистина, односно

нешто за што постои основано сомнение. Основано сомнение подразбира презентирање аргументи, кои се разумни и кои се индикатор дека нешто е вистина, без да имаме конкретен доказ за вистинитоста.

Во продолжение, Комисијата најде дека во текстот е прекршен и членот 4 од Кодексот на новинарите, според кој новинарот треба да го назначи изворот на информациите, но ако изворот бара да остане анонимен, новинарот ќе го заштити.

Оттука, членовите на Комисијата утврдија дека, и покрај тврдењата на медиумиот дека располага со соодветни докази за обвинувањата, авторот тоа требало јасно да го назначи во текстот, без да го открива изворот.

Комисијата, меѓу другото, утврди дека авторот своите мислења ги прикрива како факти и со тоа го прекршил и членот 13 од Кодексот на новинарите, што особено е нагласено во следната реченица:

„Истата навика функционерот ја практикувал и на претходното работно место, каде бил на позиција од која можел да уценува потенцијални жртви, оти од него зависело нивното напредување. Како и сега што зависи!“.

Точно е дека новинарите имаат право на свое мислење, став и вредносен суд, но не смеат сопственото мислење да го камуфлираат како факти. Мора да биде јасно разграничено што се факти и информации, а што коментар, претпоставка или став на авторот за да се избегнат дезинформирање и манипулации.

Комисијата, понатаму, најде дека во текстот е прекршен и членот 15 од Кодексот на новинарите, според кој, новинарот мора да ја негува културата на говорот и етиката. Неспоиво со новинарската професија е непримерната комуникација со јавноста. Новинарот мора да ги има на ум моралните стандарди на публиката на која и се обраќа.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како во диспозитивот.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Теофил Блажевски, Филип Ѓурчиновски, Беким Ајдини и Гоце Герасимовски.

Се обврзува интернет порталот „ДоказМ.мк“ (www.dokaz.website), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

